

PATVIRTINTA:

Skuodo rajono Mosėdžio vaikų lopšelio-darželio
direktorius 2025 m. liepos 16 d. įsakymu
Nr. V1-42

SKUODO RAJONO MOSĖDŽIO VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skuodo rajono Mosėdžio vaikų lopšelio-darželio (toliau – Lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) reglamentuoja visų Lopšelio-darželio darbuotojų veiklos bendražmogiškuosius, profesinės etikos, moralaus elgesio principus, vertybines nuostatas, kurių įsipareigoja laikytis visi bendruomenės nariai.

2. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Lopšelio-darželio nuostatuose, Vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose Lopšelio-darželio vidaus dokumentuose.

3. Etikos kodekso paskirtis:

3.1 telkti Lopšelio-darželio darbuotojus pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir jo privačiam gyvenimui, socialinę lygybę, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą;

3.2. kurti Lopšelyje-darželyje demokratišką, saugią aplinką, kuri skatintų pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą bei dvasingumą;

3.3. įvardyti etikos požiūriu vengtiną elgesį;

3.4. teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas;

3.5. skatinti Lopšelio-darželio darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas – svarbi, bet kokios veiklos sprendimo dalis, kuria siekiama didinti visuomenės pasitikėjimą Lopšelio-darželio veikla.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. **Darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas ir etiškas elgesys viešame gyvenime.

7. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

8. **Etikos problema** – netinkamas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

9. **Etiškas sprendimas** – geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

11. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

12. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

13. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai

pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

15. **Tolerancija** – pakantumas kitai nuomonei, požiūriui, įsitikinimui, tikėjimo gerbimas.

III. PAGRINDINIAI DARBUOTOJŲ ELGESIO IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

16. Lopšelio-darželio darbuotojai, suvokdami Etikos kodekso normų nuostatas ir pripažindami svarbiausias vertybes – kolegiškumą, saviraišką, profesinę kompetenciją, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

16.1. aktyviai palaikyti Lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauti Lopšelių-darželių vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jo vardą rajone, šalyje ir užsienyje;

16.2. objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

16.3. gerbti Lopšelio-darželio bendruomenės narių teises ir pareigas;

16.4. puoselėti pagarbų savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis;

16.5. nuolat rūpintis savo kvalifikacijos tobulinimu, taisyklingos kalbos vartojimu ir bendravimo kultūra;

16.6. laiku ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

16.7. vadovautis lygybės principu, puoselėjant pagarbų santykius su visais bendruomenės nariais, nepaisant amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, socialinės padėties, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų bei užimamų pareigų;

16.8. visada veikti protingai ir teisingai, nepiktnaudžiaujant suteiktomis galiomis;

16.9. būti nešališkais ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimančiam sprendimui;

16.10. priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir pateikti priimamų sprendimų motyvus;

16.11. vadovautis dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu suteikiant darbuotojui apdovanojimą, aukštesnę kvalifikacinę kategoriją;

16.12. neskelbti, neatskleisti ir neperduoti konfidencialios informacijos, kuri patikėta darbuotojui tvarkyti (naudotis) jo darbo metu įstaigoje;

16.13. nežeminti kitų darbuotojų jo bendradarbių, tėvų ar vaikų akivaizdoje (nekomentuoti jo gebėjimų, pažiūrų ir asmeninių savybių, nedemonstruoti neigiamų emocijų);

16.14. nevartoti necenzūrinių žodžių;

16.15. vengti tarpusavio konfliktų, o jiems iškilus elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

16.16. nedangstyti bendruomenės narių daromų klaidų;

16.17. laikytis etikos principų: viešumo, tiesos sakymo, draugiškumo ir geranoriškumo.

17. Suprasti, kad pedagogo, darbuotojo etikai prieštarauja:

17.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

17.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

17.3. darbuotojų ir vaikų tėvų (globėjų) išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

18. Suprasti, kad etikos normas pažeidžia:

18.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

18.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas;

18.3. eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

18.4. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo

užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai šeimos reikalai ir kt.);

18.5. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie vaikus, jų tėvus (globėjus) (socialinė padėtis, šeiminiai santykiai, ligos ir kt.) jeigu ta informacija nesusijusi su vaiko gerove ar aktuali tik vaiką ugdantiems mokytojams ir kitiems specialistams;

18.6. nepagarbus elgesys (ar nepagarbi, įžeidžianti kalba) su vaikais, tėvais (globėjais), darbuotojais ar kitais viešaisiais asmenimis, besilankančiais įstaigoje.

19. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo tausoti, atsakingai ir taupiai naudoti Lopšelio-darželio turą, valstybės bei rėmėjų lėšas.

20. Etikos kodekso 19 punkto nuostatas pažeidžia:

20.1. Lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas privačiam verslui ir asmeninių poreikių tenkinimui, politinei veiklai;

20.2. piktnaudžiavimas Lopšelio-darželio ištekliais vykdant su jo veikla nesusijusius projektus;

20.3. Lopšelio-darželio nuosavybės, turto niokojimas ar netausojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Lopšelio-darželio direktorius vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi:

21.1. teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimančias nešališkus sprendimus;

21.2. nesinaudoti tarnybine padėtimi;

21.3. remti ir plėtoti bendruomenės narių laisves ir teises;

21.4. skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius ryšius;

21.5. neviršyti savo pareiginių įgaliojimų.

22. Kiekvienas Lopšelio-darželio darbuotojas turi:

22.1. korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata;

22.2. priimti dalį atsakomybės už sklandų Lopšelio-darželio darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais;

22.3. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;

22.4. kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, emocinis nesusivaldymas ir kt.;

22.5. pasitaikius elgesio normų pažeidimo faktams nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą;

22.6. nereikalauti tiesioginių ar netiesioginių dovanų iš vaikų tėvų (globėjų);

22.7. gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas;

22.8. nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaikų;

22.9. nekritikuoti ir sąmoningai nemenkinti kolegų (ypač ugdomosios veiklos metu su vaikais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, ar kitokių su darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

IV. PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

23. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

23.1. pagarbos;

23.2. teisingumo;

23.3. žmogaus teisių pripažinimo;

23.4. atsakomybės;

23.5. sąžiningumo;

23.6. atidos ir solidarumo.

24. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės

nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

25. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta vaikų ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno vaiko socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno vaiko pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, vaikų ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

26. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia vaiko teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

27. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno vaiko gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

28. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi Mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei vaiko (vaikų) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

29. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su vaikais, jų tėvais (globėjais), kitais vaiko šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros vaikų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.

30. Laikytis Etikos kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama Lopšelio-darželio institucinės savivaldų ir Lopšelio-darželio vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V. ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

31. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš 3 Lopšelio-darželio darbuotojų.

32. Į Komisijos sudėtį įtraukiami turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, išmanantys bendravimo su suaugusiais, su įvairaus amžiaus tarpsnio vaikais ypatumus, prevencinio darbo specifiką, atsakingi ir pareigingi asmenys.

33. Komisija, atlikdama priežiūrą, vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis.

34. Pagrindas pradėti nagrinėjimą dėl Etikos kodekso pažeidimo:

34.1. asmens (pareiškėjo) rašytinis pareiškimas su pateiktais faktais;

34.2. visuomenės informavimo priemonėse pateikta informacija apie Lopšelyje-darželyje pažeistas vaikų ar suaugusiųjų teises.

35. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir sunkumą, turi teisę:

35.1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz.: pokalbis, žodinė pastaba);

35.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

35.3. siūlyti viešą atsiprašymą;

35.4. inicijuoti suteiktos kvalifikacinės kategorijos atšaukimą;

35.5. siūlyti direktoriui raštu įspėti Lopšelio-darželio darbuotoją apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes.

36. Komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

37. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius pareiškimus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

VI. ASMENINIAI INTERESAI IR NUSIŠALINIMAS

38. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo būti objektyvūs ir nesavanaudiški. Jų tarnybinių sprendimų negali įtakoti jų pačių, jų šeimos narių ar giminių asmeninius interesus.

39. Jei Lopšelio-darželio darbuotojai, direktorius dalyvauja taryboje, komisijoje ar kitoje darbo grupėje, turinčioje priimti sprendimus, kurių rezultatais yra asmeniškai suinteresuoti ir dėl to negali būti nešališki, apie tai privalo pranešti svarstyme dalyvaujantiems asmenims ir nusišalinti nuo balsavimo ar kitokio sprendimų priėmimo.

VII. DOVANOS IR PARAMA LOPŠELIUI DARŽELIUI

40. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo būti sąžiningi ir griežtai laikytis įstatymų. Su darbuotojų profesine etika nesuderinamas nei kyšio ėmimas, nei jo davimas.

41. Lopšelio-darželio darbuotojai, tam tikromis progomis, esant vaikų ar tėvų norui parodyti reiškiamą padėką ir pagarbą gali priimti jų dovanas.

42. Lopšelio-darželio darbuotojai gali priimti tik tokias dovanas, kurios yra teikiamos visiškai savanoriškai, neturi ir negali turėti įtakos sprendimų priėmimui ir yra pakankamai kuklios, t. y. pačių vaikų ar jų tėvų padaryti daiktai, sukurti kūriniai, gėlės, saldumynai, suvenyrai ir pan.

43. Lopšelio-darželio direktorius gali priimti bet kokią nesavanaudišką vaikų tėvų paramą, skirtą Lopšeliui-darželiui. Apie tokios paramos suteikimą turi būti informuota visuomenė ir už ją pareikšta vieša padėka.

VIII. PRIĖMIMAS Į DARBĄ

44. Lopšelio-darželio direktorius priimdamas darbuotojus į darbą vadovaujasi teisės aktais ir Lopšelio-darželio dokumentais, reglamentuojančiais darbuotojų priėmimo į darbą tvarką.

45. Darbuotojai negali dalyvauti atrankos komisijose ir daryti spaudimo administracijai, jei atrankoje į laisvą darbuotojo pareigybę dalyvauja jų šeimos nariai, giminės arba artimi draugai.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Etikos kodeksą ir jo pakeitimus tvirtina Lopšelio-darželio direktorius.

47. Etikos kodeksu savo veikloje turi vadovautis kiekvienas Lopšelio-darželio darbuotojas.

48. Etikos kodekso pažeidimas laikomas darbo pareigų pažeidimu.

49. Lopšelio-darželio Etikos kodeksas viešai skelbiamas internetiniame puslapyje.

50. Su Etikos kodeksu Lopšelio-darželio darbuotojai supažindami pasirašytinai.